

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Frank Edit ügyvéd ... által képviselt, felperes neve ... felperesnek - a személyesen eljáró alperes neve ... alperes ellen - szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság 2007. április 16. napján kelt, P...../2007/9. számú ítélete ellen, a felperes részéről 10. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 69.374 (Hatvankilencezer-háromszázhetvennégy) Ft-ot és ezen összegnek 2006. október 16. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű kamatát.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 32.000 (Harminckettőezer) Ft együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a felperesnek a szerzői jogdíj megfizetése iránt előterjesztett keresetét.

A megállapított tényállás szerint az alperes üzemelteti a ... szám alatti ... vendéglátóegységet, ahol a felperes kirendeltség-vezetője 2006. július 26-án ellenőrzést tartott. Ekkor zeneforrást nem látott, de nyilvános zenefelhasználást tapasztalt. A kiszolgáló arra, hivatkozott, hogy a hátsó részen nyitva lévő ablakokon kintről jön be a zene, végül a pult mögött jobbra kinyúlt és megszüntette a zeneforrást azzal, hogy valamelyik vendég hagyott ott rádiót. A történetekről készült jegyzőkönyvet az alperes alkalmazottja nem írta alá. A felperes által felvett jegyzőkönyvre tekintettel az alperestől 2006. október 16-án zeneszolgáltatás

megszüntetésére vonatkozó bejelentés érkezett a felpereshez, amelyet a felperes 2006. december 31. napjára fogadott el.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a 2006. július 26. - 2006. december 31-ig terjedő időszakra, a nyilvános zeneszolgáltatás után járó, 69.374 Ft és járulékai megfizetésére vonatkozó szerzői jogdíjfizetési igényét - hivatkozva a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 16. §-ának (1) és 25. §-ának (1) bekezdéseire - nem találta megalapozottnak.

A bizonyítási eljárás adatai alapján, hivatkozva az érdektelen alperesi tanúk előadására, minden kétséget kizáróan megállapíthatónak látta, hogy az alperes az általa üzemeltetett vendéglátó egységben zeneszolgáltatást nem vesz igénybe, semmilyen zeneszolgáltatásra alkalmas berendezéssel nem bír.

Azt is hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a felperes kirendeltség-vezetőjének tényelőadását nem vonja kétségbe, viszont rámutatott arra, hogy az üres vendéglátó egységben a betanítás alatt álló, néhány alkalommal ott dolgozó alkalmazott esetleges, véletlenszerű rádióhallgatása nem alapozhatja meg a szerzői jogdíjfizetési kötelezettséget. Ezt az alperesre nézve méltánytalannak tartotta, különösen arra tekintettel, hogy az érdektelen tanúvallomásokkal szemben a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az alperes szerzői jogdíjfizetési kötelezettséggel járó zeneszolgáltatást vett igénybe.

Az ítélet megváltoztatása iránt, a kereseti kérelemnek való helyt adás végett a felperes fellebbezett.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp-nek a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályait megsértve, alaptalan ítéletet hozott.

Hivatkozott arra, hogy keresetét a 2006. július 27-én kelt adatszolgáltatási lapra alapította, amelynek aláírását az alperesi alkalmazott megtagadta, ezért az ellenőrzést végző kirendeltség-vezető vallomásával bizonyította, hogy az alperesi üzletben zeneszolgáltatást tapasztalt.

Az elsőfokú bíróság az aggálytalan tanúvallomást elfogadta, és az ítéletében megállapította, hogy az üzletben zeneszolgáltatás folyt, de úgy ítélte meg, hogy az alkalmazott zenehallgatásáért az üzlet üzemeltetője nem tehető felelőssé.

Az elsőfokú bíróságnak ez az álláspontja azonban téves, mert annak nincs jelentősége, hogy a rádiókészülék kinek a tulajdonában áll. A készülék nyilvánosság számára hozzáférhető helyen történő üzemeltetése megalapozza a jogdíjigényt, a készülék elhelyezését és annak eltávolítását be kell jelenteni.

Ezen túlmenően hangsúlyozta a felperes azt is, hogy az alperes a perben ellentmondó nyilatkozatokat tett. Előbb azt adta elő, hogy az ellenőrzés alkalmával az üzletben felszolgáló személy betanítás alatt állt, majd azt, hogy már évek óta ott

dolgozott. Így az ítéletnek az a megállapítása, hogy a nevezett személy betanítás alatt állt, nem helytálló.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A másodfokú bíróság a fellebbezést alaposnak találta, az abban kifejtettekkel egyetértve úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság téves döntést hozott.

A felperes azon alapulóan terjesztette elő a jogdíj és kamatai megfizetésére irányuló igényét, hogy 2006. július 26-án a perbeli bisztróban tartott ellenőrzés során a felperesi alkalmazott az üzletben zeneszolgáltatást tapasztalt, és a hátrahagyott adatszolgáltatási lapnak a zenefelhasználást illető bármiféle változás bejelentésére vonatkozó felhívása ellenére csak 2006. októberében érkezett az alperestől bejelentés a zeneszolgáltatás megszüntetéséről.

A csatolt adatszolgáltatási lap megjegyzés rovatában feltüntetésre került, hogy az alperesi alkalmazott közlése szerint egy vendég hagyta ott a rádiót.

Az alperes vitatta, hogy a helyszíni ellenőrzés során rádió lett volna az üzletben. Előadta, hogy az alkalmazottja telefonon értesítette az ellenőrzés tényéről, és ő mondta neki, hogy semmit ne írjon alá. Amikor a telefonhívástól számított másfél órán belül megérkezett az üzletbe, ő ott semmilyen rádiót nem talált (7. jkv.).

Az elsőfokú bíróság kihallgatta tanúként ... , a felperes alkalmazottját, és tanúvallomását el is fogadta. Az ítéletben kifejtett jogi álláspontja szerint azonban nem alapozhatja meg az alperes jogdíjfizetési kötelezettségét a betanítás alatt álló alkalmazottjának az üres vendéglátóegységben véletlenszerű rádióhallgatása.

A felperesi fellebbezés helytállóan hangsúlyozza, hogy a jogdíjfizetési kötelezettség szempontjából annak nincs jelentősége, hogy az üzletben, a nyilvánosság számára hozzáférhető helyen üzemelő zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz kinek a tulajdona.

Az elsőfokú bíróság tehát téves jogi álláspontot foglalt el.

Mivel az elsőfokú bíróság tényként fogadta el az adatszolgáltatási lapot kiállító kirendeltség-vezető vallomását arra nézve, hogy miként zajlott le az ellenőrzés, az ítéleti tényállásban is rögzítve, hogy az alperes alkalmazottja először kívülről besűrődő zenére hivatkozott, majd pedig a háta mögött lévő rádiót azzal kapcsolta ki, hogy azt egy vendég hagyta ott, egyértelmű, hogy maga sem látta úgy, hogy a kihallgatott tanúvallomás alkalmas volt arra, hogy mindezt megcáfolja.

Hangsúlyozni kell, hogy nem is kifejezetten az ellenőrzés idejére és körülményeire nézve jelentette be az alperes a tanúkat, hanem általánosságban arra vonatkozóan, hogy nincs zeneszolgáltatás az üzletben, ott soha zene nem szólt. Nem jelentette be azonban tanúként azt az alkalmazottját, aki a bisztróban tartózkodott az

ellenőrzés alkalmával, és a felperesi tanú elmondása szerint előbb megkísérelte külső zeneforrásnak tulajdonítani a hallható zenét, majd pedig a készüléket kikapcsolva, arról azt állította, hogy az üzletben felejtett rádió.

Ha igaz, amit az alperes előadott, miszerint ő nem tapasztalta, hogy az alkalmazottja rádiót hozott volna be az üzletbe, és azt a nyilvánosság számára biztosított helyiségben hallgatta, ebből még nem következik, hogy távollétében ez ne fordulhatott volna elő, és ennek észlelése értelemszerűen az adott tartalommal bíró adatlap kiállítását eredményezhette, illetve a jogdíj követelésére okot adott, még akkor is, ha éppen akkor üres volt az üzlet.

Az adatlapon rögzítettek ismeretében az alperesnek módja lett volna nyomban tisztázni az esetet az alkalmazottjával, illetve a felperessel. Ennek ellenére egészen októberig nem tett bejelentést a felperesnek, sem olyan értelműt, hogy az adatlapon rögzítetteket nem fogadja el, mert az ellenőrzéskor szerinte nem is volt rádió az üzletben, sem olyan tartalmút, hogy megszüntette a zeneszolgáltatásra alkalmas berendezést. Erre életszerű, logikus magyarázatot nem adott. Csupán megjegyzi a másodfokú bíróság - tekintve, hogy a döntés szempontjából nem bír meghatározó jelentőséggel -, hogy a felperes helytállóan mutatott rá arra, hogy az alperes előadása ellentmondásos volt, hiszen először azt állította, hogy az ellenőrzés alkalmával az üzletbe egy betanítás alatt álló fiatal lány volt, majd elismerte, hogy jó pár éve az alkalmazásában álló személyről van szó.

Az ellenőrzés időpontjára vonatkozó, az adatlap felvétele során történetekre nézve a felperesi bizonyítással szemben (adatlap és a kirendeltség-vezető tanúvallomása), az alperes nem szolgáltatott bizonyítékot. Azon tanúvallomások, amelyek arról szóltak, hogy ők zeneszolgáltatást soha nem észleltek, nem voltak alkalmasak arra, hogy cáfolják, miszerint a helyszíni ellenőrzéskor rádió volt az üzletben, sőt üzemelt is. Mindaddig, amíg az alperes nem élt bejelentéssel a felperes felé, úgy kell tekinteni, hogy ott volt a zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz.

Az Szjt. 16. §-ának (1) bekezdése szerint a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

Az Szjt. 25. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a zeneművek nyilvános előadásának engedélyezésére a közös jogkezelő szervezet köt szerződést a felhasználóval. Ilyen szerződés hiányában a felhasználás engedély nélkül történik, mely esetben az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a jogosulatlan felhasználó köteles a jogsértéssel elért gazdagodás megtérítésére, ami minimálisan azt a jogdíj összeget foglalja magában, amelynek megfizetésére a felhasználó a jogszerű felhasználás esetén köteles lenne.

Az Szjt. 94. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes a közös jogkezelés körébe tartozó vagyoni jogok gyakorlása és a bíróság előtti érvényesítése során a szerzői vagy a szomszédos jog jogosultjának kell tekinteni.

Az Szjt. 25. §-ának (4) bekezdése tartalmazza azt a szabályt, amely szerint a tervezett felhasználást és a már megkezdett felhasználás megváltoztatását a felhasználó előzetesen köteles a felperesnek bejelenteni.

A követelés összezszerűségét az alperes nem vitatta. A másodfokú bíróság a fent kifejtetek alapján a felperes követelését alaposnak találta a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdésén alapuló kamatigényre is kiterjedően.

Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és az alperest a keresetnek megfelelően marasztalta.

A peresztes alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes javára együttes első- és másodfokú perköltségként 32.000 Ft megfizetésére. Ez tartalmazza a kereseti illetéket és a 32/2003.(VIII.22.)IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjat.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Tóth Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.
Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Lesenyei
bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági ügyintéző